

Motion till riksdagen 2009/10:Kr226

av **Gunnar Andrén (fp)**

Modern Drottningholmsmusik

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att uppmärksamma Drottningholmsteaterns 250-årsminne 2016.

Motivering

År 2016 fyller Drottningholms Slottsteater 250 år. Nästa jubileum blir troligen 2066; det är oklart hur många av den nuvarande riksdagens ledamöter som får uppleva det jubileet. Drottningholms Slottsteater uppfördes 1766 för drottning Lovisa Ulrika. Det vi i dag benämner Drottningholmsmusiken utgörs av Johan Helmich Romans (1694–1758) välbekanta orkestersvit Bilägers musiquen, komponerat till bröllopet mellan Adolf Fredrik och Lovisa Ulrika på Drottningholm 1744.

Inför 2016 bör, med uruppförande på Drottningholm, skrivas modern Drottningholmsmusik, anknyttande till klassiskt musikaliska strömningar i vår tid. Det är inget som Nämnden för Drottningholms Slottsteater, den troligen nya benämningen för den stiftelsestyrelse som från den 1 januari 2010 får bära ansvaret för förvaltningen av och nyttjandet av Drottningholms Slottsteater, själv kan bekosta. I nämnda stiftelse utser Hans Majestät Konungen ordförande, regeringen ett antal ledamöter, därtill finns några självskrivna med anknytning till Kungahuset och Kungl. Operan.

Drottningholms Slottsteater är unik, vilket också Unescos Världsarvsutnämning konstaterat. Teatern är intakt från 1700-talets mitt, inte minst vad gäller det fantastiska scenmaskineriet helt i trä, drivet för hand och alltså utan elektricitet och liknande nymodigheter. Gångspel, valsar, trummor, block, rep och motvikter får det stora maskineriet att arbeta. I salongen finns målade marmoreringar, konsoler i papper-maché och pilastrar av gips. Ett trettiotal bevarade scenbilder finns som var anpassade till 1700-talets repertoar.

Fel! Okänt namn på

Drottningholms Slottsteaters glansperiod inleddes 1777 av Gustaf III. Med hjälp av skådespelare som Monvel, kompositörer som Naumann och Kraus, balettmästaren Gallodier och arkitekten Desprez skapade han en svensk teater- och operakonst. Här spelades Glucks senaste operor, fransk opéra comique och pantomimbaletter fram till Gustaf III:s död 1792. Därefter föll teaterbyggnaden i glömska. Litteraturhistorikern Agne Beijer fann år 1921 teatern orörd sedan 1700-talets slut. Efter byte av rep i maskineriet, installation av elektriskt ljus och varsam rengöring öppnades teatern igen. Under 1920- och 30-talen gavs divertissement och changements à vue, scenbyten inför öppen ridå, för att visa upp den återigen glansfulla teatern.

Säsongen 2009 har varit lysande, utsålt vid alla föreställningar med undantag för en uppsättning där Operahögskolan bar huvudansvaret.

Föreställningsverksamhet är Drottningholms Slottsteaters huvuduppgift. Sedan 1991, många år utan uppräknings för ens penningvärdeförsämringen, har det statliga engagemanget varit konstant, det vill säga i reala termer fallande. I gengäld har engagemanget och det ekonomiska tillskottet från stödföreningen Drottningholmsteaterns Vänner varit ständigt växande och lett till produktionens höga klass och därtill möjliggjort internationella gästspel.

För teaterledningen, liksom den nämnd som leder verksamheten, har ekonomiska problem tillsammans med organisatoriska förändringar som gått mycket långsamt, varit starkt hämmande. I den tradition av svenska mycket kända internationella operaartister – från Jenny Lind och Christina Nilsson via Jussi Björling och Birgit Nilsson till dagens stjärnor Ann-Sophie von Otter och Malena Ernman – finns möjligheter att också i framtiden skapa föreställningar som möter konstnärligt högsta krav i den unika miljön.

På ett område behövs dock stöd och samverkan med utomstående – och där regeringen måste medverka. Det gäller kompositionsverksamheten med anknytning till Drottningholm. År 2016 – 250-årsjubileumsåret av Slottsteaterns tillkomst – är tillfället att skriva ny, modern Drottningholmsmusik, anknyttande till de stämningar som finns på platsen, historien, dagens moderna klassiska musik. För att fira jubileet bör ny musik skrivas, att spelas i kanske ytterligare 250 år. Exakt hur detta skall gå till, genom tävling, specialinbjudan eller på annat sätt, är omöjligt och oklokt att ha någon mening om.

Däremot bör riksdagen ge regeringen till känna vad som i denna motion anförs om vad som bör ske på musikområdet 2016 i anknytning till Drottningholms Slottsteaters 250-årsjubileum. Nästa tillfälle blir 2066 – för övrigt exakt 1 000 år efter slaget vid Hastings.

Stockholm den 1 oktober 2009

Gunnar Andrén (fp)